

علوم و فنون ادبی

- ۱- گزینه «۱» - پس از وقایع کودتای ۲۸ مرداد، نوعی سرخورده‌گی و یأس در میان روشنهکران و شعرای پیدا شد و جریان سمبولیسم اجتماعی یا شعر نو حماسی نیز رواج یافت. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)
- ۲- گزینه «۳» - پروین در قصیده به سبک ناصرخسرو به روانی و لطافت شعر سعدی می‌سراید. اوج سخن پروین در قطعات اوست که در آن‌ها به شیوه انوری و سنتایی توجه دارد. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)
- ۳- گزینه «۳» - زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی را به معنای نوین آن، عبدالرحیم طالبوف و زین‌العابدین مراغه‌ای با سفرنامه‌های خیالی خود ایجاد نمودند. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)
- ۴- گزینه «۴» - نوع ادبی آثار یاد شده به ترتیب بدین صورت است: خسی در میقات سفرنامه حاج جلال آل احمد - دهکده پرمالل، رمانی از امین فقیری - مدیر مدرسه داستانی بلند از جلال آل احمد - ظهر روز دهم منظمه شعری از قیصر امین پور (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)
- ۵- گزینه «۴» - گروهی از شاعران و نویسندهای از پیروزی انقلاب با ارزش و مقاومت تازه‌ای که در زندگی اجتماعی شکل گرفته بود، هماهنگ شده و شاخه نیرومندی از ادب انقلاب را ادامه دادند. این گروه با پشتونه‌ای ادبی و تلفیق آن با ارزش‌های نوین، به عنوان جریان کمال یافته و پیش‌کشوت شناخته می‌شوند. مانند: حمید سبزواری، قیصر امین پور، سیدعلی موسوی گرمارودی، سید حسن حسینی و نصرالله مردانی. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)

- ۶- گزینه «۳» - آثار صورت سؤال به ترتیب منسوب به نویسندهای گزینه «۳» هستند. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)
- ۷- گزینه «۴» - به ترتیب آثار: سوووشون و شهری چون بهشت از سیمین دانشور، راه‌آب نامه و تلخ و شیرین (و یکی بود یکی نبود) از جمالزاده، در کوچه آفتاب و تنفس صبح از قیصر امین پور، همسایه‌ها و زمین سوخته از احمد محمود، بره گمشده راعی و آینه‌های دردار از هوشنگ گلشیری هستند. بررسی آثار دیگر: خواب ارغوانی از سید علی موسوی گرمارودی، زمستان ۶۲ از اسماعیل فصیح، دید و بازدید از جلال آل احمد، مهاجر کوچک و آگه بابا بمیره از محمد رضا سرشار (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)
- ۸- گزینه «۲» - نیما در سال ۱۳۰۱ هـ. ش منظمه افسانه را منتشر کرد که به عنوان بیانیه شعر نو است. جریان نوگرایی شعری نیما با سرایش «ققنوس» در سال ۱۳۱۶ هـ ش تثبیت شد. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)

- ۹- گزینه «۳» - آثار گزینه «۳» متعلق به جلال آل احمد است. بررسی سایر موارد:
- آخر شاهنامه و از این اوست: مهدی اخوان ثالث / بی‌بال پریدن و طوفان در پرانتز: قیصر امین پور (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هفتم - تاریخ ادبیات)

- ۱۰- گزینه «۳» - وزن بیت سؤال بدین صورت است:

فعا	ل	ت	ع	س	م	ع	ن	ذ	ن	چ	ف	کا	دان
-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
فاعل													

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - وزن شعر)

- ۱۱- گزینه «۴» - وزن بیت چهارم بدین صورت است (فقط مصراع اول بررسی می‌شود):

فعا	ل	ت	ع	س	م	ع	ن	ذ	ن	چ	ف	کا	دان
-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
فاعل													

بررسی سایر ادبیات:

گزینه «۱»:

فعا	ل	ت	ع	س	م	ع	ن	ذ	ن	چ	ف	کا	دان
-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
فاعل													

گزینه «۲»:

فعا	ل	ت	ع	س	م	ع	ن	ذ	ن	چ	ف	کا	دان
-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
فعال													

گزینه «۳»:

فعا	ل	ت	ع	س	م	ع	ن	ذ	ن	چ	ف	کا	دان
-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
فعال													

گزینه «۴»:

فعا	ل	ت	ع	س	م	ع	ن	ذ	ن	چ	ف	کا	دان
-	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل	ل
فعال													

گزینه «۳»:

تکرار چهار مفاعیل (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - وزن شعر)

۱۲- گزینه «۳» - در بیت سوم اختیار قلب به کار رفته است.

شُد	ج	هی	نَ	فَا	جَ	غِ	دَا	گَرْ	ئِ	نِ	قَا	خَا	لِ	دِ	بَرْ	
-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
ری	وَ	دَا	بِ	دَت	رَ	بَ	خُد	سَت	کِی	نَ	گَا	اَو	سَ	بِ	وَ	
-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-

مفاعلن مفتعلن مفاعلن مفاعلن مفعولن

(در مصراع اول، هجاهای پنجم و ششم باید با یکدیگر جایه‌جا شوند). بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

ماند	ر	دو	تُ	دِ	مَه	تِ	مَ	خَد	زِ	يَر	خَا	قَا	نِ	خَا	عُم
دِ	شُ	آن	دِ	وِ	تش	وِ	دِ	در	دِ	خُر	بِ	رَش	بِ	عَم	-
-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-	-

فاعلن فاعيل مفاعلن فاعلات مفعول

گزینه «۲»:

وان	حُس	رَ	را	حَ	تِ	بِي	رَم	كَ	از	تُ	مِ	رَ	حَ	آي	چون
ری	طِ	خَا	لِ	لا	دِ	سِح	گَت	نَز	نُ	مَ	ن	خَ	سَ	چون	-
-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	كَل	U	U	-	-

فاعلن مفعولن مفاعلن فاعلن مفعول

گزینه «۴»:

دار	زِ	رو	رِي	وا	حَ	نِ	كَا	پَا	جَ	دان	ور	قِ	فَا	کَع
دِ	مَ	نا	دِ	اَي	دِ	عِي	سِي	عِي	نِ	خَا	چون	بِ	بِ	هم
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

فاعلن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن

(مزده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - اختیارات شاعری (وزنی))

۱۳- گزینه «۲» - تقطیع بیت گزینه «۲» بدین صورت است:

آ	مَدْ	دو	شِ	کِ	تا	سَجَّ	بِ	رَدْ	بَ	بِ	پِي	شِ	تُ
غِي	رَتْ	عا	شِ	قا	نَ	سَعَ	بِ	-	عِ	لَ	-	عَ	لَ
-	مَفْعَلْ												
(هجای بلند دوم در مصراع اول به دو هجای کوتاه تبدیل می‌شود. هجای کوتاه پایان مصراع اول و هجای کوتاه هشتم در پایان نیم مصراع در مصراع دوم، بلند به حساب می‌آید.) بررسی سایر گزینه‌ها:													

گزینه «۱»:

صَ	بَا	آَز	عِشَّ	أَرَى	بَا	كِ	صَدَّ	جَمَّ	شِي	كِ	صَدَّ	جَمَّ	آَز
كِ	صَدَّ	جَمَّ	شِي	كِ	صَدَّ	جَمَّ	آَز	أَرَى	بَا	كِ	صَدَّ	جَمَّ	شِي
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(تکرار چهار مفاعیلن)

گزینه «۳»:

نَ	هَرَ	كِ	هَرَ	كِ	هَرَ	نَ	هَرَ	كِ	هَرَ	كِ	هَرَ	نَ	هَرَ
نَ	هَرَ	كِ	هَرَ	كِ	هَرَ	نَ	هَرَ	كِ	هَرَ	كِ	هَرَ	نَ	هَرَ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

گزینه «۴»:

دَسْ	تَ	خُ	شِ	أَرَى	بَا	جَ	سِ	دَسْ	تَ	خُ	شِ	أَرَى	بَا
بِي	مَ	دَ	سِ	كِ	رِشَّ	سِ	دِ	بِي	مَ	دَ	سِ	كِ	رِشَّ
-	لَ	لَ	لَ	-	-	-	-	-	لَ	لَ	لَ	-	-

وزن بیت تکرار مفاعیلن مفاعیلن است.

نکته: در پایان مصراع اول بلند تلفظ کردن هجای کشیده مشاهده می‌شود. (ابدا ندارد.)

(مزده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - اختیارات شاعری (وزنی))

۱۴- گزینه «۳» - وزن بیت سوم بدین صورت است: (مصراع اول بررسی می‌شود).

گَنْ	بَ	دِ	نِي	لَوْ	فَ	رِي	گَنْ	بَ	دِ	نِي	لَوْ	فَ	رِي
-	عَ	-	-	كِ	لَ	عَ	عَ	-	-	-	-	عَ	عَ
فاعیلن				فاعیلن			فاعیلن					فاعیلن	

گزینه «۱»:

خَا	دِ	ما	نِشَّ	بِرَ	طِفَّ	لَا	دِ	نَنَ	ذَكَرَ	كِ	بَكَرَ	شِ	رَا
-	لَ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
فاعیلن				فاعیلن			فاعیلن					فاعیلن	

گزینه «۳»:

كِ	تَيِّ	غُفَّ	نِكَ	رَا	فَ	تَنَ	دَانَ	جَانَ	قَاجَانَ	كِ	تَيِّ	غُفَّ	نِكَ
-	-	-	-	عَ	عَ	-	-	-	-	عَ	-	-	-
فاعیلن				فاعیلن			فاعیلن					فاعیلن	

گزینه «۴»:

إِنْ	بَحَّ	رِ	بَ	بَ	بَ	بَ	بَ	بَ	بَ	بَ	بَ	بَ	بَ
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
فاعیلن				فاعیلن			فاعیلن					فاعیلن	

(مزده عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - وزن شعر)

- گزینه «۳»: در این بیت، تشبیه به کار نرفته است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: آتش غم (غم را به آتش تشبیه کرده است).
گزینه «۲»: آفتاب عمر (عمر را به آفتابی تشبیه کرده که هنگام به پایان رسیدن و غروب کردن آن است).
گزینه «۴»: بیرق شام (شب را به بیرق و درفش تشبیه کرده است). (مزده عنبران) (پایه یازدهم - درس سوم - آرایه‌های ادبی)
- گزینه «۱»: در بیت اول، دو تشبیه به کار رفته است:
۱) تو مانند چراغ از اشخاص دیگر روزی می‌خوری
۲) [تو] همانند شمع از خود غذا بخور بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۲»: نسیم انصاف (انصف را به نسیم تشبیه کرده است).
گزینه «۳»: گنج فقر (فقر را به گنج تشبیه کرده است).
گزینه «۴»: در این بیت، مصراع اول مشبه است و مصراع دوم مشبه به (مزده عنبران) (پایه یازدهم - درس سوم - آرایه‌های ادبی)
- گزینه «۲»: در این بیت تشبیه وجود ندارد. / کنایه: سر موی کنایه از بسیار اندک. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: تشبیه: مرکب سودا (سودا را به مرکب تشبیه کرده است). / کنایه: مرد چیزی بودن: حریف آن چیز بودن. قدرت انجام آن را داشتن.
گزینه «۳»: تشبیه: مرکب سودا (سودا را به مرکب تشبیه کرده است). / زمام اختیار از دست رفتن کنایه از بی قرار و بی اختیار شدن.
گزینه «۴»: تشبیه: [تو] همچون درخت باش / کنایه: جان بر میان بستان: کنایه از آماده شدن برای کاری (مزده عنبران) (پایه یازدهم - درس سوم و دوازدهم - آرایه‌های ادبی)
- گزینه «۱»: در این بیت تلمیح وجود ندارد. بررسی سایر آرایه‌ها:
سر قلم: استعاره / قلم چون من به سر می‌گشست: تشبیه / به سر گشتن کنایه از آشفته و حیران / سودا زده هم کنایه از شیفته و عاشق (مزده عنبران) (پایه یازدهم - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)
- گزینه «۲»: استعاره: دامن وصل (وصل را به شخصی تشبیه کرده که دامن دارد). / کنایه: تیزچنگی کنایه از نیرومندی و چابکی (مزده عنبران) (پایه یازدهم - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)
- گزینه «۳»: قرار گرفتن آرایه‌ها به ترتیب در ایيات:
الف) تشبیه: بار فراق (فرق و جدای را به بار تشبیه کرده است).
ب) استعاره: خورشید استعاره از چهره و روی
ج) کنایه: سرباختن کنایه از خود را فدا کردن (مزده عنبران) (پایه دوازدهم - ترکیبی - آرایه‌های ادبی)
- گزینه «۴»: آرایه‌های بیت چهارم:
تشبیه: برگ چشمان (چشمان را به برگ تشبیه کرده) / کنایه: تر بودن چشم کنایه از گریان بودن چشم. بررسی سایر ایيات:
گزینه «۱»: بار بر دل بودن کنایه از اندوهگین بودن و رنج در دل داشتن / تشبیه ندارد.
گزینه «۲»: دیده برگرفتن کنایه از صرف نظر کردن / تشبیه ندارد.
گزینه «۳»: پریچهره: اضافه تشبیهی / کنایه ندارد. (پایه یازدهم - درس سوم و دوازدهم - آرایه‌های ادبی)
- گزینه «۲»: در این بیت مجاز به کار نرفته است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: جام، مجاز از می و شراب (جام ظرف است برای شراب)
گزینه «۳»: دست، مجاز از انگشتان دست است. (دست کل است و انگشت جزوی از آن)
گزینه «۴»: سر مجاز از فکر (سر محل فکر است) (مزده عنبران) (پایه یازدهم - درس ششم - آرایه‌های ادبی - مجاز)
- گزینه «۱»: این بیت از صائب تبریزی است. (مزده عنبران) (پایه یازدهم - درس نهم و دوازدهم - تاریخ ادبیات - حفظ شعر)
- گزینه «۲»: مفهوم ایيات «الف» و «د» توصیه شاعر به گریه کردن و اشک ریختن در غم پیش آمده است. مفهوم سایر ایيات:
ب) توصیه به تکیه نکردن به دنیا
ج) توصیه به این که مرا اندکی آرام کنید و تسالی بدھید. (مرکب خواب مرا تنگ سفر بگشایید: یعنی تنگ (دواو و تسمه) از زین و بالان مرکب خواب من بردارید تا دمی بخوابم. طوری دل مرا تسالی دھید تا کمی آرام بگیرم و بخوابم). (مزده عنبران) (پایه یازدهم - درس نهم - معنی و مفهوم)
- گزینه «۳»: مفهوم مشترک بیت اول و سوم تأثیر عشق در کمال انسان است. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: هر کس تو را ببیند ما به خاطر دل بستن به تو، سرزنش نمی‌کند.
گزینه «۲»: عاشق، به جز معشوق به کسی توجه نمی‌کند. (درد عشق را فقط به معشوق می‌گوید).
گزینه «۴»: عشق موجب نپذیرفتن پند و نصیحت است. (مزده عنبران) (پایه یازدهم - درس سوم - معنی و مفهوم)